

עמ"ת 67231/03/18 - מדינת ישראל נגד ראיד (בן סלאח) מחאג'נה

בית המשפט המחוזי בחיפה

29 מרץ 2018

עמ"ת 67231-03-18 מדינת ישראל נ' מחאג'נה (עציר)

בפני	כב' הנשיא רון שפירא
עוררת	מדינת ישראל
נגד	
משיב	ראיד (בן סלאח) מחאג'נה (עציר)

החלטה

בפני ערר על החלטת בית משפט השלום בחיפה, כב' השופט מריה בוגדנוב פיקוס (להלן: בית משפט קמא"), שניתנה ביום 28.3.18 בתיק מ"ת 49371-08-17 אשר הורה על שינוי מעצרו של המשיב כך שבמקום שיוחזק במעצר עד לתום ההליכים במתקן כליאה הוא יוחזק כעצור עד לתום ההליכים בפיקוח אלקטרוני.

יוער כי הערעור מוגש כנגד החלטה מיום 28.3.18 ואולם יש לקרוא את ההחלטה ביחד עם החלטה קודמת מיום 6.3.18.

בתאריך 24.8.17 הגישה המשיבה כנגד המבקש כתב אישום הכולל 4 אישומים המייחסים לו תמיכה בהתאחדות בלתי מותרת בהתאם לסעיף 185(ז) + 185(ו) לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 (להלן: "תקנות ההגנה"), סעיפים שהוחלפו על ידי סעיף 24(א)(1) לחוק המאבק בטרור, תשע"ו - 2016 (להלן: "חוק מאבק בטרור") ו- 3 עבירות של הסתה לטרור בהתאם לסעיף 24(ב)(2) לחוק מאבק בטרור. במקביל הגישה המשיבה בקשה לעצור את המבקש עד תום ההליכים כנגדו.

בית משפט קמא קבע כי כנגד המשיב קמה עילת מעצר של מסוכנות, וכי נוכח העובדה כי לא הוצעה כל חלופה שיש בה כדי לאיין מסוכנות זו, הורה על מעצרו עד תום ההליכים נגדו.

על החלטה מיום 6.9.17 הגיש המשיב ערר לבית המשפט המחוזי בחיפה, עמ"ת 43365-09-17. בתאריך 15.10.17 דחה בית המשפט המחוזי את הערר תוך קביעה שקיימת תשתית ראייתית לכלל האישומים שהוגשו כנגדו, שעניין בעבירות הסתה, וכי נשקפת מסוכנות המבסס את עילת מעצרו.

ביום 6.3.18 דן בית משפט בבקשה לעיון חוזר שהגיש המשיב וקבע כי לא חל כרסום מהותי בראיות. עוד קבע בית משפט קמא כי חלופת מעצר שהוצעה אינה מאיינת מסוכנות ודחה בקשה לעיון חוזר. עוד קבע בית משפט קמא אין די

בחלוף הזמן של כ- 7 חודשים כדי להקהות את המסוכנות הנשקפת מהמבקש, וזאת בין היתר, נוכח חומרת העבירות, מעמדו של המבקש, כוח השפעתו בקרב קהילתו ועברו הפלילי בעבירות דומות.

המבקש הגיש בקשה נוספת לעיון חוזר בה מיקד טענותיו בהצגת חלופת מעצר אחרת. בית משפט קמא בחן את הבקשה לגופה במובן זה שנבחנה החלופה שהוצעה. **יודגש כי במועד זה לא נטען, וממילא לא הוחלט, כי חל שינוי ברמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב כמו גם כי חל כרסום בראיות.** קביעתו הקודמת של בית משפט קמא נשארה בעינה. בסיומו של דיון הורה בית משפט קמא ליחידת הפיקוח האלקטרוני לבחון את ההיתכנות להתקנת פיקוח אלקטרוני למשיב בכתובת שהוצעה.

בהחלטה שניתנה ביום 28.3.18, לאחר שיחידת הפיקוח האלקטרוני אישרה את ההיתכנות להתקנת פיקוח אלקטרוני בכתובת שהוצעה, הורה בית משפט קמא על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בכפר כנא (בהרחקה מהעיר עם אל פאחם), כאשר נקבעו תנאים המשלימים לפיקוח האלקטרוני, לרבות מפקחים אנושיים ובטוחות כספיות.

כנגד החלטה זו מופנה הערר.

טענות ב"כ הצדדים פורטו בהרחבה בכתב הערר ובפרוטוקול הדיון ולא אחזור עליהן. לאחר שעיינתי במכלול החומר כעולה מהחלטות בית משפט קמא החלטתי לקבל את הערר ולהורות כי המשיב יישאר עצור, לעת הזאת, עד לתום ההליכים וזאת במתקן כליאה.

ראשית יצוין כי **קביעתו של בית משפט קמא מיום 6.3.18, לפיה אין למעשה עילה לעיון חוזר, נשארה בעינה.** בדיונים המאוחרים יותר לא נטענו טענות חדשות בעניין קיומה של עילה לעיון חוזר וממילא לא ניתנה החלטה לפיה מתקיימות עילות לעיון חוזר. בהעדר קביעה כי מתקיימת עילה לעיון חוזר לא היה מקום למקד את הדיון בבחינת חלופת מעצר כזו או אחרת.

נזכיר עוד כי בהתאם להוראות סעיף 22ב(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996 (להלן: "חוק המעצרים"), **"מצא בית המשפט כי יש לעצור את הנאשם, לא יוטל מעצר בפיקוח אלקטרוני לגבי מי שנאשם בעבירות המפורטות להלן, אלא אם כן שוכנע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שירשמו, כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם קטין, ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני: (1) עבירה מהעבירות המנויות בסעיף 21(א)(1)(ג);...".** (הדגשה הוספה. ר.ש.)

כאמור, הקפיצה מעל המשוכה של עילה לעיון חוזר לשלב בדיקת חלופה למעצר במתקן כליאה לא הוסברה, ולמעשה לא נטענה, ובשים לב לטיב העבירות המיוחדות למשיב לא פורטו גם כל טעמים מיוחדים להסבת המעצר ממתקן כליאה למעצר בפיקוח אלקטרוני כנדרש בהתאם להוראות החוק. די בכך כדי שהערר יתקבל.

על זאת יש להוסיף כי סעיף 22ג (ב) לחוק המעצרים קובע כי: "על אף האמור בסעיף 21א(א), לא יורה בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני בלא קבלת תסקיר מעצר כאמור בסעיף קטן (א) לגבי עצור כמפורט להלן, אלא מטעמים חריגים שיירשמו: (1) מי שנאשם בעבירה המנויה בסעיף 22ב(ב); (2) מי שנעצר או נאסר בעבר." שני סעיפי המשנה חלים על המשיב שבפני ומכאן שהיה על בית משפט קמא לבקש תסקיר של שירות המבחן, זאת אם סבר שיש מקום לבחון את מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני, ובטרם מתן החלטה. תסקיר לא התבקש וממילא לא הוכן. גם בכך נפל פגם המצדיק את קבלת הערר.

אבהיר כי אינני מורה כעת על הגשת תסקיר מהטעם שלא מצאתי כי בית משפט קבע כי קיימת עילה לעיון חוזר, כמפורט לעיל. לא ראיתי גם כי מתקיימים טעמים מיוחדים, כנדרש בחוק, המצדיקים בנסיבות המקרה שבפני להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

אוסף עוד כי בעבירות שבסיסן אידיאולוגי קיים קושי להסתפק בפיקוח אלקטרוני, ובמיוחד בנוגע לאדם שמוגדר כמנהיג ציבור ושהשפעתו על ציבור רחב רבה. פיקוח אלקטרוני יכול לתת מענה לעבירות שניתן למנוע או להפחית את האפשרות לביצוען מעצם העובדה שאדם נתון בכתובת מסוימת ובתנאים המגבילים את תנועותיו. כאשר מדובר בעבירה שעניינה בהסתה, בפניה לציבור תומכים ובעבירות מסוג אלו המיוחסות למשיב, אין בפיקוח האלקטרוני, מעצם טיבו, כדי לתת מענה למסוכנות. כי הרי הפיקוח האלקטרוני אינו מונע מפגש עם אנשים בכתובת בה ישהה במשיב והעברת מסרים כאלו או אחרים, באמצעותם, לאותו ציבור תומכים המונהג על ידו. וכל זאת כאשר בית משפט קמא עצמו קבע, בהחלטה מיום 6.3.18, כי המסוכנות הנשקפת מהמשיב נשארה בעינה וכי לא מתקיימים תנאים לעיון חוזר במעצרו.

אשר על כן, ומהטעמים שפורטו, אני מקבל את הערר, מבטל את החלטתו של בית משפט קמא, ומורה כי המשיב יישאר עצור עד לתום ההליכים, כפי שנקבע בעבר ע"י בית משפט קמא.

ניתנה היום, י"ג ניסן תשע"ח, 29 מרץ 2018, במעמד ב"כ הצדדים כאשר בהסכמתם ניתנה ההחלטה בהעדרו של המשיב. .

רון שפירא, נשיא